

Les pulseres de Iolanda

Un relat de: [Joan Pau Inarejos Vendrell](#)

Aquell estiu m'havia volgut treure el carnet. M'empipaven els passadissos del metro de color de gos com fuig, demanar que dispensi, si ha de sortir, que la propera estació és la meva, el tocat de l'ala dels cupons cridant-me a l'orella, la iugoslava amb la criatura que com vol que li digui, jo sóc més pobre que vostè i jo junts, i aquella olor sense cara i ulls de desodorant barat i lleganyes que de tots cantons feia marejar.

Però el meu pare, un dia que es rascava la panxa mirant el Barça, va dir-me que on anava a parar, que per molt que sàpigues fer anar el volant i el fre, sapastre, no tindria ni un trist carretó per conduir. Amb les mans a les butxaques, em vaig esblenar les grenyes de davant i se'm va acudir que sí. Que tenia raó.

Així que l'agost vaig cobrar i amb el Xavi vam anar a Cadaqués, deu dies. Jo em passava el dia a les cales, barallant-me amb les onades i collint ostres vermelles. El Xavi empaitava alemanyes a totes hores, i més de tant en tant del que voldria tornava croquissat de pintallavis i d'aquella olor agra i carnal que fan les rosses de dos metres quan van pel món. De nit corríem a les places, bevíem rom cremat i cantàvem havaneres fent rotllana amb tota la purrialla de la comarca.

Un altre cop a casa i a la feina, els matins ja no feien olor de sal de mar i tornaven a tenir gust de cafè amb llet i pa descongelat. Li vaig dir al Xavi que això sí que és vida, un altre cop amb el metro amunt i avall. I ell reia, i deia què hi vols fer, tu a treballar que si no ni carnet ni res. Quan es tombava, encenia una cigarreta i mirava el cel gratant-se la nuca. Encara es devia recordar de les rosses.

Sant tornem-hi. Cada dia de Nou Barris al Poble Sec, mitja hora llarga de badallar, llàgrimes de cocodril i Metallica als timpans. Cap a l'octubre, els jubilats tornaven de vacances bruns de platja i començaven a pujar els universitaris, arrengrats amb les seves carpetes i enviant missatges amb el mòbil. I jo capficat, perquè m'havia dit el Xavi que el seu cosí tenia una moto de segona mà i bé de preu.

A Urquinaona els vagons s'omplien de gom a gom. Dues noies, trenades i esveltes, sempre corrien més que ningú i s'espavilaven per seure juntes i fer-la petar. Darrere meu s'aplegaven ramats de mestresses de casa discutint amb fervor a quina mena de sopa li fa lletjos la canalla o el meu marit que diu que no surt el cap de setmana ni amb aigua calenta. I l'altra, el meu també, ves què et dic. I jo feia cantar els Metallica més fort. Una moto, em va dir?

Els nens que tornaven a escola, els pares que tornaven a l'oficina i entre olles i palanganes els magatzems no cabien a la pell. Nano, les caixes del detergent aquí. Nano, segueix l'encarregat que heu de descarregar el gènere. Nano no badis i fes força, nano que et despistes amb una ala de mosca i nano que toca i que gira. I entaforant els iogurts al frigorífic pensava, quan arribi a casa has de trucar el Xavi. No et va dir no sé què d'una moto?

Per la nit vaig obrir una cervesa i vaig agafar el telèfon. No, Andreu, el Xavi encara és a la feina. Per matar els minuts vaig obrir una altra cervesa i una altra. A l'habitació vaig fer uns acords de guitarra i després vaig entrar al lavabo a desfer-me els embulls del cabell a cop de pinta. El proper estiu em repararé al zero i semblaré una anou. Oi, Andreu? El que has de fer és tornar a l'institut, hauria dit el pare si estigués llevat i encara li enraonés.

Nou tres dos setanta quinze setanta-u. El Xavi? Sí, ja és aquí. Nen! Espera que te'l passo. Escolta, tu no m'havies no sé què d'una moto del teu cosí? El Xavi balbucejava, va dir ah sí, ja no me'n recordava, de la moto. Em va explicar que sí, que el seu cosí tenia una moto però que anant pel Garraf una corba més i s'estimba, i va quedar atrotinada fins al moll de l'os. No et preocupis, em va dir, que es veu que tenia com una mena de parent que era mecànic a Nou Barris mateix i ja intentarem redreçar-la. Per cert, fas una veu estranya, que has begut? I ara. Fins demà.

L'endemà, el metro em va fer claustrofòbia. Anava fent passes amb la mirada baixa, amb les temples plenes de violència i el ventre buit com un peix del mercat. Com aquells que s'amuntegaven amb la boca oberta i els ulls negres, a la peixateria del centre comercial. Sovint, alguna llagosta mig viva s'escapava per damunt dels llobarros i l'encarregada amb cara de pop li donava un mastegot contra la màquina de pesar.

Arribant a Urquinaona les llagostes del ventre se'm volien escapar i la vista se'm va omplir de plom. Em vaig treure els auriculars de les orelles i em vaig cobrir la cara amb les mans, fregant-me les temples que anaven a tota velocitat i volien estimbar-se. El vagó va aturar-se i vaig sentir el soroll de la gent que pujava i baixava, que

semblava el soroll de les flassades quan la febre roba la son. Vaig prémer les parpelles a rebotar i de sobte una veu em va redreçar.

Que et trobes bé?

Eren les dues noies de les trenes, aquelles que sempre corrien a buscar seient. Davant meu, em guaitaven perplexes com qui mira un documental de la jungla. Els vaig dir que sí, que tenia migranya de mal curar. Elles van assentir amb somriures de col·legiala i poc a poc ja la feien petar, com cada dia a aquella hora. N'hi havia una, plena d'anells i pulseres, que de tant en tant em mirava.

El diumenge el Xavi em va fer un truc i vam anar a veure la moto. No era pas pura ferralla, però li calia molta cirurgia. Em va presentar el seu cosí, un bordegàs silenciós i alt com un Sant Pau, i després vam anar al port a fer uns calamars. El Xavi fumava com un deslletat, i mirava com venien els núvols. Jo contemplava el Sol lliscant pel vidre del got.

Encara penses en les rosses, oi?, vaig dir-li. Ell es va incorporar i va apagar la burilla al cendrer de plàstic vermell. Les rosses? Quines, rosses? Quines han de ser, vaig contestar. Les de Cadaqués, les rosses de Cadaqués. Les de Cadaqués? Però què t'empatolles? Feia cara d'ocell que no sap cap on vol volar. Tant se val, no em fessis cas. L'estiu vinent hi anirem, oi, a Cadaqués? El Xavi es va atansar la cadira i va arrugar el front com si fos el meu avi: Escolta, Andreu. Tu estàs bé? Jo vaig fer l'últim glop i vaig anar a pagar mentre batia les mandíbules.

Dilluns vaig sortir tard de la feina. Cap al vespre, arribant a Plaça Catalunya, vaig pujar a les botigues per comprar una corda de la guitarra que m'havia saltat. Cantant vés a saber què en una matinada d'insomni m'havia fet un espetec i vaig tenir el dit gros que deu dies tapat amb coïssor i posa-t'hi com vulguis.

Anant cap a la boca del metro em gratava l'arrebossat de la galta quan vaig sentir una mà molt fina a l'espatlla. Ai quina gràcia. Ets el paio de l'altre dia, oi? Vaig tombar-me tot estranyat. Una noia de vint anys amb samarreta negra m'observava mentre els ulls se li entelaven de marihuana. Sí que l'ets, va dir apartant el porro i mossegant-se l'unghla del dit petit. El que tenia cara estranya i mal de cap, oi?

Era una de les universitàries trenades del metro, la dels anells i les pulseres. Vaig parar l'ull. No l'havia coneguda perquè duia els cabells morens deixats anar, i un pírcing menut com una llentia li feia brillar la cella. Dalt del metro vam estar xerrant una bona estona. M'explicava que era de Provença i baixava cada dia a la Pompeu Fabra, que diu que estudiava tercer de periodisme i quina murga, tinc cada professor que sembla del segle vint. I reia.

Jo li deia que em feia un fart de viatges perquè vivia a Nou Barris i treballava en un centre comercial del Poble Sec. Del Poble Sec? Quina gràcia. Vaig dir-li que estava pendent d'una moto, que estava feta un bunyol però quan l'enllesteixi seré el terror de l'asfalt. I ella deia quina gràcia. I quan deia quina gràcia es fregava l'avantbraç i totes les pulseres li dringaven. Es deia lolanda.

El parent del Xavi, el mecànic, li tocava la família per part de mare. Diu que era el cosí segon de la seva tieta àvia, però el bon home, lleig i de blau, va dir que no el coneixia de res i que no li faria la moto ni un duro més barata, què us heu pensat brivalls. I el Xavi m'assegurava creuant els dits que era el cosí segon de la seva tieta àvia i jo li vaig dir em sembla que t'ho has inventat, tot plegat.

Va contestar-me que ni borratxo de lleixiu s'hagués pensat que desconfiaria d'ell, que sembla mentida com et porto amb el meu cotxe de vacances perquè no et quedis a casa mirant les mussaranyes i mira quins agraïments. I jo que ja se la podia berenar, la moto, que m'havia resignat a viure mitja vida al metro i ja no me'n treuran. I ell que quina barra, vés a pastar fang i fa un temps que estàs foll i no hi ha qui et conegui.

El Xavi se'n va anar enriolat i jo escopia blasfèmies. Vaig arribar a casa i passada la clau una fortor de vi em cremava els narius. El pare, assegut a la taula rodona del menjador, parlava sense mots amb un got de terrissa, i l'omplia i el buidava de Gandesa negra com qui esternuda.

El vaig saludar, i ell enraonant amb el vi. Hola pare un altre cop i torna-hi sis o set vegades, i no va saber que havia arribat fins que vaig anar a bramar-li arran d'orella. Va despatxar-me amb tres crits i mig, que no ho veus que estic veient el futbol, fuig home, sempre fotent la guitza a ton pare. El televisor estava, com sempre, apagat.

Dins l'habitació, vaig lligar la corda nova, que ahir no vaig tenir temps, i a cada mosca que passava se'm desafinava tota. Vaig desistir i, amb el xerric estrident vaig començar a tocar tot el que sabia més depressa i fort que mai. Fins i tot vaig tocar músiques d'antigues pel·lícules que tenia plantades a l'orella. Després vaig deixar de

fer acords i només aporrinava la guitarra com un foll. Les temples se m'inflaven.

De matí, a Urquinaona, va pujar Iolanda tota rabent. I em diu, no t'ho creuràs, que no saps qui he vist pels volts del meu carrer. El Manu Chao, que fort! M'han dit que toca a Barcelona dissabte vinent. I m'explica va que ella era antiglobalització, però no d'aquests que ho són sota els llençols de casa, no, ja m'entens. Em va dir no sé pas què d'un fòrum social que hi anava tots els divendres que podia, i que això del capitalisme salvatge no podia ser, perquè de salvatge ho és amb totes les lletres.

I mira, veus?, em deia ensenyant-me els anells i les pulseres. No et pensis que és per cridar l'atenció, és que trobo que el món ja és prou avorrit, i la gent és insípida com un xiclet mastegat, saps? I com que tot el que ens posem és una disfressa més val que sigui una difressa eixebrada. És per això que vaig plena de coses d'aquestes, com les dones d'Àfrica.

El dia de Tots els Sants em va trucar el Xavi i no el sentia de flux com un xai que enraonava. Deia que tenia raó, que el perdonés, que allò del mecànic s'ho havia inventat perquè m'havia vist com il·lusionat amb tot plegat i després no se'n sortia per tallar-ho i no sé pas què hi tinc al cap.

Va dir ho sento molt i jo vaig respondre-li que no s'atabalés, que fet i fet no corria tanta pressa i que no s'hi respirava tant malament, al transport públic. Ell em va dir que qui t'entengui que et rifi però que de totes maneres ja respirava tranquil després de telefonar. Dissabte ens trobem per anar al Moll de la Fusta.

L'endemà a la tarda, Iolanda pujava al metro prement la carpeta contra el pit i amb la cabellera com un borrisol. Vinc d'una manifestació, em va dir. Hem omplert el Passeig de Gràcia i encara diran que érem quatre. A un amic seu l'havien detingut per trencar un aparador i m'explicava que ja se sap, que la policia tortura i extorsiona o una cosa semblant.

Li vaig preguntar si anava molt atrafegada amb els exàmens i em va dir, no ho saps prou. I amb els dits em començava a recitar no sé quantes assignatures que no tenim ni apunts ni res i encara volen que fem tesis doctorals. És que els han parit cabrons. I les arracades d'anella anaven amunt i avall.

A estones se m'acudia parlar-li de la meva guitarra vella, del meu pare vidu a l'atur o dels quatre duros que em donaven al Poble Sec. Però preferia sentir-la dissertar dels pírcings i del Manu Chao, i sentir com dringaven aquelles pulseres quan enraonava amb tota l'èmfasi del món.

I jo no és que vulgui anar d'estilista ni res, però fes-me cas que un pírcing aquí mateix t'aniria brodat, i em palpava sota el llavi. A veure, dona'm el canell. Li vaig atansar i ella em va embotir un parell de pulseres. Què et sembla? Jo li deia que el pírcing potser sí, però que tant com posar-se pulseres no ho veia gens clar que no vull semblar una fetillera transvestida. I ella reia, i vingia rialles com si l'hi anés la vida.

Dissabte a les onze ens vam trobar amb el Xavi. Anant pel port vam fer unes canyes i ell començava a barbollar històries que no vaig escoltar en absolut, perquè mirava cap on bufa el vent i l'olor de mar m'embalsamava tota l'entranya.

De totes passades el Xavi va voler que entréssim en una discoteca d'aquelles on la gent es belluga amb espasmes, i jo vaig dir amén. Ell va fer amistat amb una rossa molt alta, i jo vaig demanar pintes de cervesa irlandesa fins a assecar butxaques. El Xavi va sortir ebri i descamisat, mofant-se de mig món i mal-leint l'altra meitat, m'envoltava amb el braç i amb mitja cigarreta a la boca va prometre que a nosaltres el món no ens canviaria, i un enfilall de versos per l'estil.

Pujant per la Rambla cap a Plaça Catalunya se sentia molt de sarau. Em sembla que avui toca el Manu Chao, va dir el Xavi. Vam endinsar-nos a la gentada, sense direcció, i tot plegat era un eixam sense cap ni peus.

El Xavi va tocar-me l'espatlla i em va dir mira com es diverteix la gent aquí darrera. Em vaig tombar. Un parell de cossos joves s'estaven assassinant a petons. La noia estava fora de la nostra vista i passava la mà dreta pel sud d'un mascle engominat, mentre ocupava l'esquerra en un canó de marihuana.

Abans no vaig tenir temps de reconèixer aquelles pulseres vaig sentir una veu que se m'adreçava. Ei! Em fa l'efecte que no em puc desenganxar de tu... Tenia totes les faccions rebregades, però era ella. L'home també es va girar, buscant a les palpentes i amb l'entrecella negra empenyada per la interrupció.

El Xavi em va preguntar de què la coneixia però no me'n recordo què li vaig dir ni què em va contestar ell. Va acabar el concert, la munió va esbargir-se i vam passar les últimes hores de lluna en un bar musical ple de

fumadors que tenien trenta primaveres llargues.

De bon matí el telèfon del menjador em va fer llevar. Amb la veu trempada, el Xavi em deia afanya't i vesteix-te. Que vingui ara, dius?

Vaig posar el cap sota l'aixeta, em vaig ensabonar, camisa blanca, cafè amb llet sense sucre i cop de porta. M'esperava davant la porta de casa seva, mal pentinat i amb els llavis de set a dotze. Feia ballar claus d'un cantó a l'altre, em posava la mà a l'esquena i em va dir au acompanya'm malànima. El vaig seguir fins el petit garatge, va obrir-lo amb lentitud sacramental, i mentre es mossegava les ungles la llum del matí li pintava la pupil·la i deia triomfant què et sembla, això.

La moto, davant nostre, brillava com una poma i no semblava ella. M'hi vaig atansar poc a poc, passant les puntes dels dits pel seient, pel motor, per la pintura. Però com cony t'ho has fet? Està més que nova!

Em va dir que després de l'enganxada amb el mecànic s'hi va posar amb mans i mànigues i el meu pare, que en sap més de motor que de sumar i restar, m'ha ajudat molt.

No m'has de deure res, em deia el Xavi, que t'ho he fet com un favor. Això sí: l'estiu vinent a Cadaqués m'hi portes tu.

Dalt de la moto, camí de casa, el soroll brau del motor m'hagués pogut eriçar la pell. Però jo, banyat de son, només sentia dringar pulseres. I amb el vent de cara vaig pensar que mai més em tornaria a enamorar al metro.